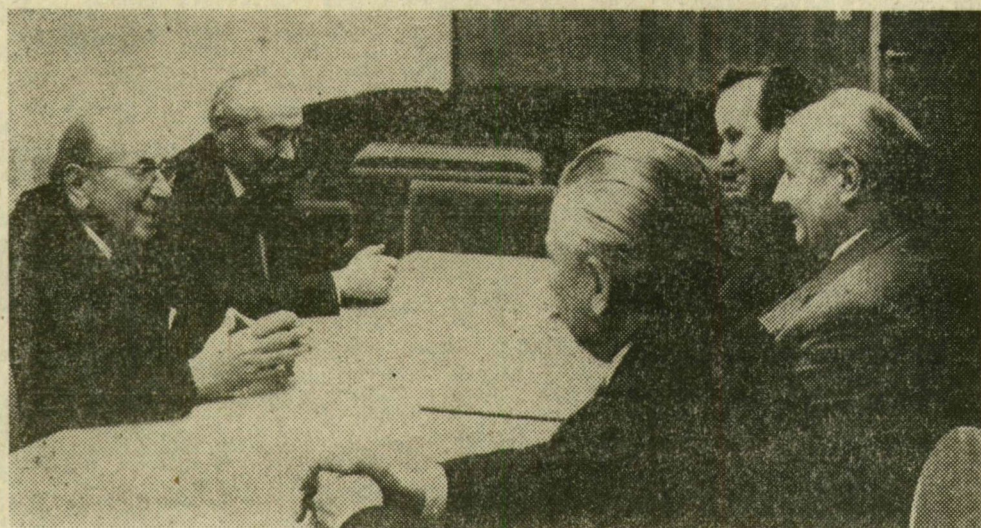

A tudomány, oktatás és közélet szolgálatában

Dr. Petri Gábor akadémikus köszöntése

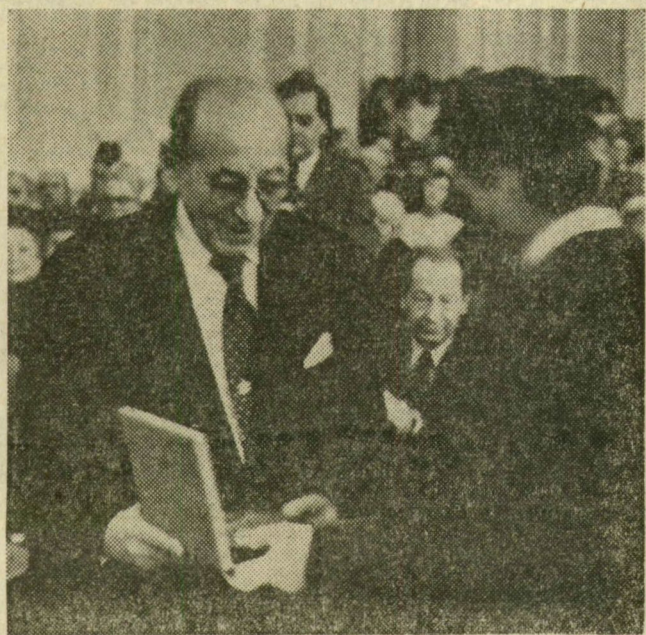
Dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára tegnap, hétfőn délelőtt fogadta és köszöntötte a 70. születésnapját ünneplő dr. Petri Gábor akadémikust. A találkozáson részt vett Szabó Sándor, a megyei tanács elnöke és dr. Konecz János, a megyei pártbizottság titkára. Ott volt dr. László Ferenc egyetemi tanár, az orvosegyetemi pártbizottság titkára

Dr. Petri Gábor állami díjas akadémikus, az Elnöki Tanács tagja, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora és tanszékvezető egyetemi tanára tegnap, hétfőn ünnepelte 70. születésnapját. Ebből az alkalomból a Szegedi Orvostudományi Egyetem nyilvános tanácsulást és ünnepi tudományos konferenciát rendezett.

Az egyetem központi épületének aulájában délelőtt került sor az egyetemi tanács nyilvános ülésére. Dr. Cserháti István egyetemi tanár, a SZOTE rektorhelyettese köszöntötte az ünnepeltet, gratulált a születésnap alkalmából elnyert magas kitüntetéshez, a Magyar Népköztársaság Babérkoszorúval ékesített Zászlórendjéhez és üdvözölte a résztvevők népes táborát, közöttük Győri Imrét, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, az Országos Közművelődési Tanács elnökét, dr. Juszti Lajos egészségügyi miniszterhelyettesét, dr. Konecz Jánost, a megyei és dr. Székely Sándort, a városi pártbizottság titkárát, Szabó G. Lászlót, a megyei tanács elnökhelyettesét, Papp Gyulát, a városi tanács elnökét, dr. Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikust, a Szegedi Akadémiai Bizottság elnökét, a hazai és külföldi testvérintézmények képviselőit, a sebesztársaságok vezetőit, a pályatársakat és tanítványokat.

Dr. Földes Vilmos egyetemi tanár, az általános orvosi kar dékánja ismertette dr. Petri Gábor gyógyító, tudományos kutató, oktató és közéleti tevékenységének állomását, e gazdag és tevékeny élet legjellemzőbb összetevőit. A Szegedi Orvostudományi Egyetem tudományos bizottsága Pro Universitate-emlékérmét létesített, melynek célja a több évtizedes eredményes munka elismerése, az egyetem javára kifejtett kiemelkedő tevékenység megbecsülése. A SZOTE új kitüntetését elsőként dr. Petri Gábor vehette át dr. Cserháti Istvántól, aki az egykori tanítvány, a mostani munkatárs és az egyetem vezetésében részt vevő kolléga személyes élményeit is fölvezető szavaival szölte a születésnapját ünneplő Petri professzorhoz.

Köszöntötte az ünnepeltet az ifjúság képviselőiben

Dr. Petri Gábor az egyetemi tanács nyilvános ülésén átveszi a Pro Universitate-emlékérmét

Pávó Imre, a SZOTE KISZ-bizottságának titkára, a társ-egyetemek nevében dr. Szécsényi Andor egyetemi tanár, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektora, dr. Marton Tibor egyetemi tanár, a Magyar Sebész Társaság elnöke, M. Mercadier professzor, a Nemzetközi Sebész Társaság elnöke, Kifejezte jókívánásait a Csehszlovák Sebész Társaság képviselőiben K. Siska professzor, az NDK Sebész Társasága nevében Wolf professzor, a Német Sebész Társaság elnöke, L. Koszowski professzor, a Hallei egyetemről Zett professzor, a greifswaldi egyetem nevében Jahring professzor, a turkui egyetem képviselőiben Klammí professzor, a várnai egyetem nevében Vankor professzor gratulált. A Nemzetközi Kronobiológiai Társaság jókívánásait Hallbert professzor tolmácsolta, a tanítványok nevében pedig dr. Kovács Gábor egyetemi tanár, az 1-es számú sebészeti klinika szívb- és sebészeti osztályának vezetője szölte. A jókívánásokat dr. Petri Gábor meghatótt szavakkal köszönte meg.

Tegnap délután a SZOTE Dóm téri oktatási épületében megkezdődött a tudományos előadássorozat dr. László Ferenc egyetemi tanár elnökletével. Az ülés- szakon nyolc előadás hang-

zott el. Ma, kedden délelőtt folytatódik a konferencia dr. Guba Ferenc egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettes elnökletével — a résztvevők öt előadást hallgathatnak meg. (Dr. Petri Gábor interjút adott lapunknak, amelyet Egy élet táguló körei címmel február 11-i szombati magazinunkban közlünk.)

Gyermek- és ifjúságvédelem

Hétfőn a KISZ Központi Bizottságának székházában ülést tartott az a társadalmi bizottság, amely múlt év őszén létesített gyermek- és ifjúságvédelmi alap felhasználásáról hivatott dönteni. A testület tagjait — neves írókat, művészeket és más közismert személyiségeket — Lehoczky László, a KISZ KB gazdaságpolitikai és érdekképviselői osztályának vezetője tájékoztatta azokról a tapasztalatokról, amelyeket az alap létesítése óta, mintegy fél év alatt szereztek.

Mint elmondta, eddig 404 felajánlás érkezett, s az alap számláján több mint 3 millió 200 ezer forint gyűlt össze. A tavalyi ősszel közölt felhívás a társadalom szinte minden rétegében visszhangra talált, a pénzáradások mellett többen ingatlant ajánlottak fel, mások társadalmi munkát vállaltak nevelőotthonokban. A segítő szándékot jelzi, hogy az ország sok helyén szerveztek jótékony célú koncertet és más rendezvényt.

A bizottság döntött arról, hogy a továbbtanulási ösztöndíjra pályázott 179 állami gondozott fiatal közül kik kapják első ízben az

Szomszédos országok határ menti kereskedelmére születt a kishatárforgalom kifejezés. Csengele pedig messze van a határtól, rá tehát igazság szerint nem érvényes. Vannak azonban belső határaink is, néha évszázados koloncokkal. Egyik tanyai iskolánkat azért szüntették meg pár évvel ezelőtt, mert a bele járó diákok nagyobbik fele a szomszéd megyéből jött át. Gazdasági kényszer volt mögötte, bővíteni akarta benti iskoláját a falu, kellett hozzá a kinti épület ára, mégis furcsa, hogy a két szomszédos község nem tudott megegyezni a tanyai tanterem közös fenntartásában. Talán azért, mert egyiknek sem volt nagykövete a másik megyében?

A télen hívta föl rá valaki a figyelmemet, hogy megyénk peremvidékének lakói többnyire befelé nőülnek. A csengeleiek gyakran választanak kisteleket, és az se ritkaság, hogy házasság után még közelebb költöznek Szegedhez. Urbanizációs folyamat ez, szoktuk mondani, és gyakran elfelejtjük, hogy a folyamatoknak mindig van mögöttes tartományuk. Kicsi falvaink lakóit se csupán megfoghatatlan belső vágyak hajtják. Jó lenne egyszer megnézni, hogy a kereskedelem mennyire segíti az elvándorlást.

Felelős ember szájából hallottam, hogy a kereskedelem szálai Csengelét Majsához és Félegyházához kötik. Hazai gyártmányú brikettet akar valaki venni? Ja, az nincsen. Fogja magát, utánfutót köt a kocsija után, át-megy Majsára és hoz brikettet. Majsá is Magyarországon van, Csengele is, a brikett is magyar földön termett, mégse találja meg a leggyorsabb utat Csengelére. Azt mondja a felelős ember, amikor elvileg tilos volt zöldeget és gyümölcsöt másik megye nagykereskedelmi vállalatának átadni, akkor is átvitték, mert ott állítólag többet kaptak érte. Főnyitak már a sorompók, legálisan működik tehát szomszéd megyei föl-vásárlótelep a faluban. Neki miért éri meg jobban? Nagy rejtélye a kereskedelemnek.

A felelős ember azt is mondja, Kistelektől ér a központi gondolat, Csengele pedig Kistelektől is messze esik. Nem kellene ezen főnna-kadnunk, hiszen se Majsán, se Jászszentlászlón nem kér-dezik meg, hová viszik a

alap kamataiból származó — összesen több mint 260 ezer forint értékű — ösztöndíjakat. Az ösztöndíjat elnyert valamennyi fiatalt a KISZ KB levélben értesíti. A társadalmi bizottság megvitatta az alappal kapcsolatos további elképzeléseket, teendőket. Felvetődött annak gondolata, hogy ne csak az állami gondozottakat, hanem a feleltelen szülők által fiatal korban magukra hagyott gyerekeket örökbefogadók is részesítsék ösztöndíjban, ha azok anyagi helyzete ezt szükségessé teszi.

A bizottság tagjai elégedetten nyugtázták, hogy a budapesti KISZ-bizottságtal, a Békés megyei KISZ-bizottság békéscsabai iskolájában és a Szolnok megyei KISZ-iskolában is átalakítási munkálatok kezdődtek, amelyekkel átmeneti otthonokat hoznak létre a volt állami gondozottak részére. A társadalmi bizottság Ranschburg Jenő pszichológus vezetésével munkacsoportot hozott létre annak megvizsgálására, hogy miként lehet átmeneti szállást adó további otthonokat teremteni a nevelőotthonokból kikerülő, volt állami gondozottak számára.

Csengelei kishatárforgalom

portékát, mégis bosszantja a helybelieket, hogy náluk miért nem lehet venni, ami máshol kapható. Azt az apró körülményt se tévesszük szem elől, hogy azért biztatjuk az embereket hazai szén tüzelésére, mert olcsóbb, mint a külföldi olaj, de a csengelei ember külföldi benzint ráfejelésével juthat csak hozzá. Hajtja is a kocsiját mindig, ha nem kap meg valamit. Kellene két méter cső a központi fűtéshez? Átugrik érte Majsára, viszi magával a vasfűrészt, mert ott megengedik, hogy akkorát vágjon, amekkorát akar. Csavar kell az egyik házba? Elmegy érte a gazda Majsára. És ha már ott van, az ágyúeső fűrészt is megveszi, pedig azt itthon is kaphatna. Onnan hoz vegyes tüzelésű kályhát is, pedig az is van Csengelén. Igaz, a másik jobb, három szobát is képes befűteni annyi tüzelővel, amennyivel emez csak egyet.

Megkérdeztem a boltost, azt mondta, érzi a hátrányt, de nem tehet mást, bele kell nyugodnia. Földrajzi adottság ez, itt a megye széle. Fordítok a szón, mert Majsá is a megye széle. De az a másik megyé! — hangzik a felelet. Ő is tudna árulni csövet is, vasidomokat is, de ha nyolcszáz ezer forintot fektethet be, és abból háromszáz ezret erre fordítana, tőre, cernára, laposlemlre nem futná a maradék. Az is gond, mondja, hogy ötven nap alatt a pénznek vissza kell térnie a boltba, és nem biztos, hogy ennyi idő alatt el tudná adni a csövet és a vasat.

Egyik csengelei ember azt mondja, életében olyan jó boltban nem volt még, mint a majsai. Lőszerszám, per-metező, hűtőgép, bojler, minden kapható. Bár venni egyiket se akartam, átugrottam mégis csodaboltot látni: Laczi Jánossal futók össze leghamarabb, ő Szőreg-ről jött munkagépes rendszá-mú traktorjával. A tévesznek

viszi a csöveket, és egyik-ből se akar levágni két métert. Hol van innen Sző-reg?

Első kérdésem tehát az a boltban, tudják-e, honnan járnak ide? Majdnem mindenhol. Egyáltalán nem zavarja őket, hogy a megyehatár szélén vannak, a vevő elmegy akár a világ végére is, ha valamire szüksége van. Amíg igénykereskedelem van, addig a boltos a jég hátán is megél — ezt is az üzletben hallottam. A pénz forgási sebessége itt 34—35 nap, ez pedig azt jelenti, könnyebben fordul ott a pénz, ahol kapni is lehet érte valamit.

Az egyik vevő ötezres bojler két szabályozó csapját keresi, de nincsen. Lőszerszám van, csap nincsen, na, csodabolt, lám, megfogtalak téged is. Azt mondja a boltos, délután megy Kecskemétre, megpróbál onnan hozni. Nem a vevőt küldi, inkább ő hozza.

Már Csengelén figyelmeztetek, ne legyek naiv, mert lényeges a különbség a falu boltja és a majsai között. Annak a gazdájára a tévesz, bizományosa pedig az AG-ROKER, mindent igyekszik lehető beszerezni, amire nagy-üzemnek és háztáji gazdaságnak szüksége lehet. Erre persze az a gondolat jön elő, miért nem tudunk mi is hasonlókat nyitni a megyében? Csak két évet kés-tünk, Majsán tudtam meg, hajsza!ra ugyanilyet akar a forráskúti szövetkezet is. Hazafelé jövet megálltunk természetesen, láttuk, az épület áll már, közel lehet a nyitás ideje. A műszaki bolt vezetőjét kérdeztem meg, mennyire tart a versenytől. Azt mondta, számítani lehet rá, hogy át kell rendezniük: majd olyasmit árulnak, amit ott nem lehet kapni.

Ha ez a szándék megmarad, érdemes új boltot nyitni Forráskútnál, ha viszont elalszik, a régi lehúzhatja a redőnyt.

Horváth Dezső

Tudom, hogy ...

... népszerűtlen leszek. (Ha eválgatásban voltam... Övatosságból vártam is egy ideig itt következő meditáción közreadásával.) Tapostókra nem számíthat ugyanis, aki a szegedi utcák, terek téli hőeltakarításának ideje tapasztalataiból az általános véleményektől eltérő, sőt azokkal ellentéző következtetéseket von le.

Népszerűtlenségem meg-alapozásul szeretném elő-adni, hogy nem értek egyet azokkal, akik felháborodottan adtak hangot elégedetlenségüknek, mondván: a legutóbbi hóesés után a városgazdálkodási vállalat jelentős késéssel kezdett hozzá a város útjain a só-záshoz. A sózással van bajom. Egyetlen grammot sem engednék kiszórni... A nátriumklorid, magyarul konyhasó nem csupán a növényzetet pusztítja a talajba szívódva, hanem fel-mérhetetlen károkat okozva rongálja a fémfelületeket, elsősorban nyilván a sós latyakba fúródó jármű-veket, jó-jó, akkor miért nem használják a kevésbé agresszív magnéziumkloridot? Azért, mert nem csupán rongáló hatása kisebb, hanem oldóképessége is. Ráadásul más szórási technológiát igényel — folyadéként kell szétlocsolni — s körülbelül tízszer drágább, mint a konyhasó szórás. Akkor miért nem használunk Szegeden is mű-trágyát? — kérdezte egy ismerősöm, pesti tapasztalatára hivatkozva. Szakem-berektől tudom, hogy a műtrágyákban levő sók sem alkalmasak fenntartás nélkül a környezetvédő h-olvasztásra. Mértékletesen

kellene adagolni ahhoz, hogy a növényeket ne „perzsálja föl”. De akkor meg az útburkolaton maradna szinte észrevehetetlen a hatása.

Elgondolodom ezen. Igazán, s minden áron arra kell nekünk töreked-nünk, hogy a havat a leg-rövidebb idő alatt eltűntessük az utakról? Igazán oly fontos ez? Emlékszem néhány, nálunk tehetősebb ország téli útjaira: szépen „letaposták” a járművek a fehér havat, mely aztán sokkal kevésbé csúszott, mint a mi latyakunk... Arról nem is beszélve, mennyivel szebb látvány-nak, s veszélytelenebb a gyalogosok és járműve-zők számára is a fehéren préselt hótakaró! De ha-za emlékeim is hasonlóak: veszélyérzet nélkül autózhat az ember a hegyvidéki utakon, igaz, valamivel lassabban, de a hó na-gyobb tapadási képességé-ben bízva!

Azt hiszem, eltúlozzuk mi ezt a hőeltakarítási hábor-gást, Belekényszerítjük télen az utak járhatóságáért felelős vállalatokat a só-zásba. (az olcsóbb vagy drágább megoldásokba), az-tán nyáron a fasorok, út-széli zöldsávok pusztulása ellen emelünk szót, s szid-juk az autógvárakat, mert egyéves kocsinak rozsdásod-ni kezd... Talán ha a gé-pek és a munkáskezek ere-jét a hó egyszerű eltűrésé-ra, s az átjárókban feltor-lódott kupacok ellapátolá-sára összpontosítanánk, messzebbre jutnánk. Nem csupán az utakon, hanem környezet- és korrózióvé-delmi törekvéseinkben is.

(péka)

Zárszámadások

Ezekben a hetekben rendezik zárszámadó küldöttgyűléseiket a mezőgazdasági termelőszövetkezetek. A szövetke-zeti mérlegeken látszódik a tavalyi súlyos aszály hatása. A vezetősek beszámolóikban arról is tájékoztatják a tago-kat, hogyan sikerült a szárazság okozta veszteségeket csökkenteniük. A szegedi, a kisteleki és a mórakalmi von-záskörzet termelőszövetkezeti eredményeiről a közeljövö-ben Gazdasági körképben tájékoztatjuk olvasóinkat